

INFESTAREA ALBINELOR CU ACARIENI *TROPILAEELAPS*

Denumiri științifice în lb. latină:

Tropilaelaps clareae
Tropilaelaps mercedesae
Tropilaelaps koenigerum
Tropilaelaps thaii

Infestarea cu acarieni *Tropilaelaps* spp. (Tropilelapsoza) este o boală cu declarare obligatorie în Uniunea Europeană (UE). Conform legislației UE, orice identificare a acestor acarieni trebuie raportată autorităților competente.

Dintre cele patru specii de *Tropilaelaps*, doar *T. clareae* și *T. mercedesae* sunt cunoscute ca parazitând *Apis mellifera*.

Tropilaelaps nu este încă prezent în UE. Cu toate acestea, există un risc semnificativ de introducere a sa din cauza răspândirii sale recente în Asia Centrală și regiunea Marea Neagră-Caucaz.

Daune în coloniile de albine: În coloniile cu niveluri ridicate de acarieni, *Tropilaelaps* provoacă daune similare cu cele produse de *Varroa*, un alt acarian care parazitează frecvent albinele melifere. Atât puietul, cât și albinele adulte suferă o mortalitate ridicată, ceea ce duce la declinul, colapsul sau dispariția coloniilor. **Coloniile de *Apis mellifera* se pot prăbuși complet în două până la trei luni de la infestarea cu *Tropilaelaps*.**

Înregistrarea Națională a Apicultorilor: Este esențial ca toți apicultorii să se înregistreze în baza lor de date națională. Dacă nu se cunosc locațiile coloniilor expuse riscului de infestare cu *Tropilaelaps*, șansele de a detecta pătrunderea acestuia, de a realiza eradicarea sau chiar de a controla boala în cazul introducerii sunt grav compromise.

Legislația UE: Infestarea cu *Tropilaelaps* spp. face obiectul supravegherii în cadrul UE și a măsurilor de prevenire a introducerii și răspândirii acesteia între statele membre.

Legislația UE interzice importurile de albine, roiuri la pachet sau colonii, din țări terțe, cu excepția Elveției. Importul de măști este permis dintr-un număr foarte limitat de țări din afara UE. Aceste reglementări privind importurile servesc drept principală apărare împotriva introducerii *Tropilaelaps*.

Tropilelapsoza nu mai poate fi eradicată odată bine stabilită.

Vigilența este esențială pentru detectarea timpurie.

Cum se recunoaște *Tropilaelaps*?

- Acarianul are patru perechi de picioare, prima pereche fiind ținută în poziție verticală, asemănător unor antene (a).
- Culoarea corpului la adulți: brun-roșcat, mai deschisă decât la *Varroa destructor* (b). Acarienii imaturi sunt albicioși (c).
- Dimensiuni: aproximativ 1mm x 0,5 mm (a). Este vizibil cu ochiul liber dar mai mic decât *Varroa* (b).
- Corpul acarianului *Tropilaelaps* este mai lung decât lat, spre deosebire de *Varroa*, care are formă de crab (b).

- Când este examinat sub lupă, acarianul prezintă plăci chitinoase caracteristice pe partea ventrală. (a).
- *Tropilaelaps* este un acarian care aleargă rapid, în timp ce *Varroa* se mișcă relativ încet.

© Anses, EURL for Bee Health

Ciclul biologic

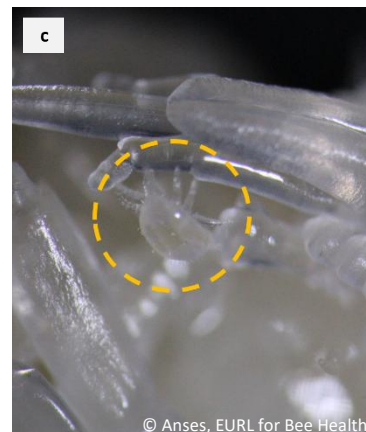
- Ciclul de viață al *Tropilaelaps* este destul de similar cu cel al *Varroa*, deoarece ambii acarieni se reproduc în puietul de albine.

Durează aproximativ o săptămână. Acarienii adulți își depun ouăle în interiorul celulelor de puiet – după căpăcirea acestora, unde acarienii imaturi emergenți (c) se hrănesc cu hemolimfa (sângele albinei) albinelor în curs de dezvoltare, provocând multiple leziuni și transmitând virusuri patogene pentru albine.

Împerecherea nu este necesară pentru reproducere: femelele nefecundate pot depune ouă. Femelele se pot reproduce fără a trece printr-o fază foretică la albinele adulte (timpul petrecut pe adulți).

Aceste caracteristici permit acarienilor *Tropilaelaps* să se înmulțească mult mai repede decât *Varroa*.

- *Tropilaelaps* se hrănește exclusiv pe puiet și nu se poate hrăni pe albinele adulte, deoarece nu le poate perfora cuticula. Prin urmare, nu poate supraviețui mai mult de șase zile fără puiet.

© Anses, EURL for Bee Health

Mijloace de răspândire

Tropilaelaps se răspândește între colonii prin intermediul albinelor melifere adulte (forezie) prin procese naturale, cum ar fi rătăcirea albinelor, furtașagul și roirea. Practicile apicole, cum ar fi divizarea coloniilor sau transferul ramelor cu puiet, contribuie, de asemenea, la răspândirea parazitului. **Principala și cea mai rapidă cale de transmitere la distanță este deplasarea coloniilor infestate sau a roiurilor la pachet în zone noi.**

Cum se manifestă infestarea?

Semnele clinice ale infestării cu *Tropilaelaps* sunt similare cu cele ale varroozei:

- **Puiet împrăștiat** (puiet neuniform), puiet mort cu căpăcele perforate și, în cazul coloniilor puternic infestate, “puiet chel” rezultat din descăpăcirea de către lucrătoare a puietului căpăcit parazitat (d);
- **Albine adulte sau pupe cu malformații:** de ex. abdomen micșorat, aripi atrofiate, picioare deformate sau lipsă (d);
- **Albine slăbite, târătoare**, care și-au pierdut capacitatea de zbor, pot fi observate la urdiniș și în fața stupului;
- **Prezența acarienilor mici, dar foarte rapizi, pe rame, în puiet sau pe albinele adulte (e).**

Cum verificăm stupii?

Principalele metode de detecție	Scurtă descriere
Examinarea puietului căpăcit ✓ Sensibilitate ridicată ✗ Consumator de timp, cu distrugerea puietului	1) Descăpăciți 100-200 de celule cu puiet căpăcit, de preferință folosind o pensă cu vârful fin (în loc de furculița de descăpăcit miere) pentru a evita distrugerea acarienilor <i>Tropilaelaps</i>. Scoateți puietul din fiecare celulă. 2) Inspectați puietul și interiorul celulelor pentru a găsi acarienii.
Examinarea detritusului ✓ Sensibilitate ridicată ✗ Consumator de timp	1) Folosiți coli adezive plasate pe fundul stupului pentru a colecta <i>Tropilaelaps</i> care cad natural din colonie. Protejați coala adezivă cu o plasă pentru a împiedica albinele să îndepărteze acarienii căzuți. Lăsați coala adezivă în colonie timp de 24-72 de ore. Colectați și examinați detritusul pentru a identifica acarieni morți.
“Testul de impact” ♦ Sensibilitate scăzută/moderată ✓ Destul de rapid ✗ Produce distrugerea puietului	1) Alegeți o ramă cu puiet căpăcit. 2) Scuturați toate albinele adulte de pe ramă, deasupra coloniei. 3) Loviți ferm rama o singură dată de o suprafață metalică albă. 4) Rotiți rama și repetați procesul de încă 3 ori. 5) Examinați suprafața metalică dacă există acarieni.
Examinarea albinelor adulte ♦ Sensibilitate scăzută/moderată ✓ Metodă rapidă, non-distructivă (cu zahăr pudră)	1) Colectați cca. 200–300 albine adulte într-un borcan. 2) Pentru ca acarienii să se desprindă de pe albine, adăugați zahăr pudră și scuturați. (sau eventual spălați-le în alcool etilic/ apă cu săpun).

SFATURI:

- ✓ Folosiți o lanternă frontală și o lupă pentru a identifica *Tropilaelaps* și alți acarieni care ar putea fi prezenți în detritusul de pe fundul stupului. (f).
- ✓ Pentru a colecta acarienii *Tropilaelaps*, folosiți o pensulă fină umezită în miere sau apă sau o pensetă fină.

Ce trebuie făcut în caz de suspiciune?

Cât mai curând posibil, alertați autoritatea competentă, care va implementa măsurile adecvate.

Toate cazurile suspecte de *Tropilaelaps* trebuie trimise imediat laboratorului național de referință și/sau autorității competente pentru identificare:

- Vă rugăm să furnizați cât mai multe detalii posibile (numele și adresa dumneavoastră, numele și locația stupinei);
- Folosiți un recipient sigilat pentru a colecta acarienii;
- **Nu trimiteți acarieni vii prin poștă.** Omorâți-i mai întâi, păstrându-i peste noapte la congelator.

EURL for Bee Health, Anses Sophia Antipolis Laboratory (France) - eur.l.bee@anses.fr / [Welcome to the website of the EU RL for Bee Health!](https://www.eurl-bee.org/) | EURL
Broșură *Tropilaelaps* - Versiunea din iunie 2025; Traducere și adaptare Dr. Bogdan PONCEA-ANDRONESCU, Institutul de Diagnostic și Sănătate Animală, București, România